

VREME

VREME 648, 5. jun 2003.

Intervju - Vojislav Koštunica:

Ko je Spasojevića pustio iz zatvora?

„U poslednjoj fazi se nasilno, raznim metodima najprljavije propagande, preko nekih medija ‘na izvol’te’ poput Pinka, nastoji dalje ta podrška okruniti. Danas sam barem načisto s tim što imam. I to što imam pokazalo se na predsedničkim izborima prošle godine, i nije zanemarljivo. Ponosim se svakim glasom koji sam dobio.”

„U politici svako ima pravo na svoje mišljenje i donošenje sudova. I oni koji nisu u politici, i obični posmatrači, kao i politički analitičari. I sve je to potpuno legitimno. Ali nekada je veoma lako formulisati mišljenje sa jednog udaljenog stanovišta, gde sami niste ili nećete da budete učesnik, a hoćete da dajete ocene i, kako narod kaže, popujete. Ocenjivati svu tu složenost političkih odnosa, kako se nekada starinski govorilo sa divana, a danas možda iz nekog kafića, to je druga priča u odnosu na političku stvarnost. Nijednog trenutka, naravno, ne dovodim u pitanje da postoje neke stvari koje su mogle biti urađene, a nisu. Ili nešto što je urađeno, a bolje da nije. Nekome ko posmatra sve sa strane može se učiniti da je svaka zamisao

ostvariva. Onako u trenu, bljesne neka ideja i eto, može se ostvariti. Za nekoga ko učestvuje u svemu tome i lomi se između dva žrvnja, jedan su politički protivnici i saveznici, a drugi je unutrašnji, sama stranka sa svojim vrlinama i manama, sve je to mnogo složenije. U Tijanićevom tekstu koji ste pomenuli ima još nekoliko drugih spornih stvari. Ima i namerno i nenamerno neistinitih činjenica oko nekih ljudi i odnosa u DSS-u, u šta ne bih ulazio”, kaže na početku razgovora Vojislav Koštunica.

VREME: Šta je po vama sporno?

KOŠTUNICA: Prema ovom Tijanićevom mišljenju čovek bi mogao zaključiti da je politika DSS-a bila politika apsolutne nemoći. A nama se često zapravo pripisivala apsolutna moć. Da smo kontrolisali vojsku, da smo kovali nekoliko zavera, pripisivali su nam i povezanost sa „antihaškim lobijem”. I zamislite sada tu raspolučenost političkog sveta i javnosti koji tvrde potpuno različite stvari. Ni jedno ni drugo nije tačno. Najspornija u Tijanićevom tekstu jeste tvrdnja da je Rade Bulatović zbog moje slabosti u zatvoru. Reći nešto tako zaprepašćujuće je i sramno. Pri čemu je, naravno, sam Tijanić mogao da napiše neki tekst o tome zašto je Rade u zatvoru. Ili da pomisli šta sam sve učinio da bih Bulatoviću pomogao da se izabavi iz zatvora. Isto kao i generala Acu Tomića.

Šta ćemo sa primedbom da ste gadljivi na politiku i političare?

Nisam gadljiv na politiku i političare, jer da sam gadljiv ne bih punih 13-14 godina bio aktivan u stranačkoj politici. Pre će biti da je gadljiv neko od posmatrača ili analitičara sa strane koji se isto mogao upustiti u politički život, pa nije. Nisam dakle gadljiv, ali ne mislim da cilj može da opravda sredstva, što se sugeriše ovim tekstom. Jednostavno, loša sredstva i ciljevi iz repertoara prethodnog režima mogu vas dovesti do toga da ostvarite nešto što uopšte nije bio vaš početni cilj. Da reprizirate nešto što su činili vaši prethodnici i vaši politički protivnici.

Ali Tijanić nije jedini koji vama i DSS-u zamera sporost i tromost u odlučivanju, utrnule političke reflekse. Sa takvom ocenom složio se u poslednjem „Utisku nedelje” i vaš takođe nekadašnji

politički savetnik Slobodan Samardžić. Za njega ne možete baš da kažete da „gleda na politiku iz kafića“?

Pa, ima pogled na politiku iz jedne temeljnije i drugačije sredine, kombinacije akademske i nevladinske pozicije. Posmatrano na taj način, svaka stvar vam može izgledati jednostavnom. Da ne pričam u načelu, nego da odgovorim na primedbu da je politika DSS-a, i moja lično, bila sporovozna. To bi se pre moglo reći za politiku naših bivših saradnika u DOS-u. Uzmite samo pitanje odnosa između Srbije i Crne Gore. Šta se tu moglo brže uraditi? Uz svu onu opstrukciju i silno trošenje energije što je dolazilo iz Crne Gore, mešetarenje Vlade iz Beograda sa vlastima u Podgorici, sa svima onima koji su zarad kratkoročnih ciljeva trovali te odnose – šta se tu moglo više i brže uraditi. Znam samo da je sprečeno najgore, da se država rasturi, postavljene su neke osnove za saradnju i suživot. Čovek nikada, pogotovo u politici, ne deluje izolovano. Oni koji, uprkos svojim javno proklamovanim demokratskim uverenjima, stavljaju te prigovore, kao da bi želeli da mi pripišu neka svojstva koja pripadaju apsolutnom vlastodršcu i samodršcu. Ja ta ovlaščenja nisam imao po Ustavu, niti sam želeo da ih imam. Šta se hoće reći tom pričom o neverovatnoj podršci koju sam imao? Da je trebalo da je iskoristim i postanem apsolutista. S druge strane me optužuju da sam i sa tim ovlašćenjima išao predaleko, pobrojali su čak i broj mojih ogrešenja o Ustav. Najbolje je onda da kritičari iz dobrih i loših namera sednu zajedno i rasprave i utvrde šta se to više moglo uraditi.

Tijanić slikovito kaže da ste prokockali ogromnu narodnu podršku koju ste imali u trenutku dolaska na vlast. Da ste imali snagu Đerdapa, a da ste na kraju jedva dobacivali neku čkiljavu svetlost. Zašto se za vas prosto zalepio taj utisak da za dve

godine niste iskoristili ni deo šansi koje su vam pružali politički uticaj i rejting koji ste imali?

Lepo je razmišljati u slikama i metaforama. Ali sa određenom merom i da te metafore ne dođu u sukob sa realnošću. Zato ću umesto metafora i priča o Đerdapu, za čiju sam se rekonstrukciju u saradnji s Rumunijom i Rusijom inače borio i izborio, radije da se poslužim nekim tendencijama i brojkama. Na predsedničkim izborima dobio sam glasove koji su pripadali DSS-u i čitavom DOS-u, sve je tu bilo upakovano. Sada više DOS-a nema, stvari su očišćene. Tu je sada samo DSS i prirodno je da je ta podrška morala da opadne. Pojedinci poput Nenada Čanka su i pre izbora iskazivali stav poznatim tvrdnjama da će glasati za mene tako što će zapušiti nos, u skladu sa njihovim demokratskim i naravno pristojnim pristupom. Jedan broj ljudi me je podržao prosto zato što je u njihovim glavama postojao posle toliko decenija i sindrom vođe i oportunistički, i sve se to izmešalo. Posle izvesnog vremena videlo se da meni nije potrebna takva podrška za odluke koje donosim i poteze koje vučem. Ali se onda pokazalo da je za neke u DOS-u i to mnogo, baš kao i za neke analitičare i medije, pa je i tu podršku trebalo smanjiti. Ušlo se zatim u treću fazu kada se ta podrška smanjuje svim aferama koje se proizvode iz DOS-a, Vlade Srbije, Biroa za komunikacije, jedna za drugom, i tako stvari dolaze na svoje. Po meni su stvari iz one prve dve faze potpuno jasne. U poslednjoj fazi se nasilno, raznim metodama najprljavije propagande, preko nekih medija „na izvol'te” poput Pinka, nastoji dalje ta podrška okruniti. Danas sam barem načisto s tim što imam. I to što imam pokazalo se na predsedničkim izborima prošle godine, i nije zanemarljivo. Ponosim se svakim glasom koji sam dobio.

Za vas se tvrdi da ste prilično dugo izolovani u samoj partiji, kao što ste bili i u vreme dok ste bili predsednik SRJ. Da vaš kabinet i ljudi iz neposrednog okruženja filtriraju informacije koje do vas dolaze, da imaju previše vlasti, gotovo odlučuju u vaše ime.

Meni ta priča deluje krajnje neuverljivo i smešno. Ne znam na koji to način neko može da me navodno sprečava da čujem *vox populi*, a da istovremeno imate podršku kod birača. Prosto, jedno s drugim ne ide. Ti moji kritičari se stalno zapliću u sopstveno klupko kritika. Kako stvore jedan argument, u njemu je odmah sadržan i protivargument.

O meni je i ranije važila neka predstava da sam zatvoren, hermetičan, da ne umem s narodom. Kampanja 2000. i ona prošle godine su pokazale nešto sasvim drugo. Obišao sam nekih stotinak gradova, držao sam na mnogim mestima govore, pokazao da niti sam zatvoren za narod niti sam izolovan od partijskog okruženja i same javnosti.

Da li se sve ovo može shvatiti i kao distanciranje vaših savetnika od onoga što ste učinili na putu koji ste delimično i zajedno prošli? Ili se, eto, i vi sada distancirate od ljudi koji su donedavno bili deo vašeg tima?

Potpuno mi je normalno da ljudi u promenjenim okolnostima mogu da manje ili više promene mišljenje. Ima, međutim, nečeg čudnog u svemu tome. Okolnosti su se promenile kada je reč o meni. Bio sam na jednom visokom položaju u državi, više nisam, sada sam samo predsednik stranke i ništa više. Nemam više ničega što bi me štitilo ili izdvajalo, ali svoje poglede nisam promenio. Ta promena, dakle, na mene nije uticala. Prirodno mi je da se kod nekih ljudi to može promeniti, ali ne pridajem tome neki veliki značaj.

Svojevremeno se jeste zakleli da vas vlast neće promeniti, ali suština zamerki koje vam se upućuju da je trebalo brže i odlučnije menjati državu, političke navike, pravila igre...

U celoj priči o promenama bitno je da one ne budu same sebi cilj, nego da nešto dobro donesu i da budu trajne. Dovoljno je uporediti početak i kraj mog mandata. Na vrh sam stupio u krajnje napetoj atmosferi, posle pokušaja osporavanja i izborne krađe. Otišao sam sa vlasti mirno, bez potresa, pošto se zemlja prethodno vratila u svet i krenula demokratskim putem. Kažem, krenula je, svestan bremena nasleđa i navika. Demokratija podrazumeva odgovornost, jednostavnije je lupati šakom o sto. Lakše je, bar na kratke staze, varati u igri nego postizati rezultat poštujući pravila. Ali, kad naučite da poštuju pravila, a u državi su to zakoni, onda sve postaje stvarno, ne samo prividno jednostavno. To je stvar društvene svesti, a ne odlučnosti pojedinca, makar on bio i prosvetljen, uvek je apsolutista. Trudio sam se da delujem snagom primera, tolerantnošću, poštovanjem zakona i sporazuma. Mislim da to nije bilo uzalud.

DSS se često opisuje kao skup ideoloških čistunaca koji od sebe odbacuju moćne poslovne ljude, iako i takvi nekada traže utočište u strankama. Jeste li vi to namerno žrtvovali snagu stranke da joj se jednoga dana ne bi pripisalo učešće u korupcionaškim aferama? Ili jednostavno biznis beži od DSS-a, jer mu se čini da je partija neprilagođena vremenu i prostoru?

Ono što najviše dovodi u pitanje demokratske promene u postkomunističkim društvima jesu organizovani kriminal i korpucija. To se uvek pominje u raznim analizama koje pristižu spolja jer očito postoji kao velika nevolja. Ako je već tako, onda je možda bolje biti malo isključiviji i sklon nekakvom čistunstvu nego otići na drugu stranu. Moj lični stav u tim stvarima je i inače vrlo rigidan. U tom pogledu DSS je uvek imao na umu iskustvo, tradiciju i primer koji je davala Demokratska stranka Davidovića i Grola. Oni su imali isti stav – bolje je biti čist u opoziciji nego prljav u vlasti.

To je naravno lepo, ali suština bavljenja politikom ipak je osvajanje vlasti. U protivnom, većito biste mogli da pričate o tome šta propuštamo time što DSS nije na vlasti.

Apsolutno. Demokratiji su potrebni i vlast i opozicija, iako se kod nas ponovo javlja uverenje da je dovoljno samo jedno – vlast. I sa opozicione strane može se i te kako uticati na javno mnjenje. I tim uticajem pripremati teren za dolazak na vlast. Kod nas se polazi od filozofije da treba iskoristiti trenutak osvajanja vlasti, računajući da se može učiniti sve da ta vlast nikada ne prestane. To je mislio i Milošević, pa je otišao. Nekada se bolje možete pripremiti za povratak ili dolazak na vlast iz položaja stranke koja nije na vlasti. To ne znači bežanje od odgovornosti. Nismo bežali ni 2000, nismo ni 12. marta ove godine kada je ubijen Đinđić. Rekli smo da se prihvatamo i one odgovornosti koja nije naša, nego drugih, ali onda je druga strana rekla – ne, jer je želela celu i netaknutu vlast.

U jednom trenutku je izgledalo da će DSS teško preživeti vanredno stanje. Na jednom od brifinga u Vladi Srbije 11. aprila rečeno je da je operacija „Sablja” ušla u najdelikatniju fazu otkrivanja inspiratora, podstrekača i finansijera atentata na premijera Đinđića. I da je istraga došla do vašeg okruženja.

Onda se sve na tome i zaustavilo, iako je izgledalo da će postati još „delikatnije”?

Bio je to čist primer obračunavanja s političkim protivnicima, i to iz staljinističkog repertoara. Tome se ima malo šta dodati. Stara dobra poznata priča. Kao iz vremena ubistva Kirova 1934. kada je Staljin pokušao da se sa svojim političkim protivnicima obračuna kao sa inspiratorima tog ubistva, iako je atentator bio poznat. Ono što brine je da ta ideja obračuna s političkim protivnicima nije mrtva. Sada kreće napad na medije. Malo je utihnulo u odnosu na DSS jer je to prekrupan orah, a krnjavi zubi koji su pokušali da ga pregrizu. Ali opet kreće ta priča kako „dižu glavu” neki koji stvaraju atmosferu nezadovoljstva, iako bi bilo poželjno da prevlada atmosfera zadovoljstva. Pitanje je šta daje osnova za tu atmosferu zadovoljstva. Način na koji se živi ili ekonomski pokazatelji koje običan svet oseća u svom stomaku? Da li nebrojana samoubistva kao izraz krajnjeg socijalnog beznađa? Da li bi to trebalo prećutati? Sloboda medija nam je baš zato potrebna kao hleb nasušni. Ako neko počne da se upušta u to da mediji pišu tendenciozno, da stvaraju atmosferu nezadovoljstva koja navodno vodi atmosferi linča i ugrožava reformsku vladu, to je zabrinjavajuće.

Jeste li čuli za priče da su vas stranci zapravo spasli od privođenja na informativni razgovor tokom vanrednog stanja?

Kad god su demokratija, ljudska prava i slobode bili ugroženi, moje je iskustvo bilo da o tome treba pričati, a ne ćutati. Pričati i ovde i napolju. Takvo je bilo moje iskustvo i iz sedamdesetih i osamdesetih godina, recimo u vreme procesa beogradskoj šestorci. Tako sam činio i sada. Uostalom, mi nismo usamljeno ostrvo, ni kao zemlja, ušli smo u Savet Evrope, težimo drugim integracijama, ni kao stranka: DSS je ušao u porodicu evropskih narodnjačkih stranaka.

Jedan od vaših savetnika Rade Bulatović i dalje je u zatvoru. U prvi mah je rečeno da je održavao veze sa zemunskim klanom. Zna li se danas nešto više o svemu tome?

Sve ono što se zna svodi se na sledeće: da je Rade Bulatović nenamerno bio učesnik jednog razgovora koji je načelnik Uprave bezbednosti, general Aca Tomić, opet profesionalno i oficijelno, vodio

s nekoliko ljudi koji su od njega zatražili prijem. Načelnik Uprave bezbednosti ne može da bira s kim može da razgovara, a s kim ne. Svako može doneti neku informaciju, naravno na njemu je i na celoj službi da sve to provere. Reč je o razgovoru kome su prisustvovali Borislav Mikelić, Dušan Spasojević i Milorad Luković Legija. Tu bi se odmah moglo zapitati da li je Legija, sa stanovišta sadašnjeg MUP-a, bio *persona non grata*. Ili, koliko je Dušan Spasojević, sa stanovišta socijalnih veza, druženja, prijateljstva, takođe bio *persona non grata* kada je reč o pojedincima u sadašnjoj Vladi Srbije. Obojica su za Vladu Srbije bili persone „*supergrata*”. Obojica. I u tome jeste problem. Jer, ukoliko su u ubistvo Zorana Đinđića umešani ljudi iz „crvenih beretki”, onda je za to odgovorna vlada s obzirom na to da se radi o njenim činovnicima. Ukoliko je u ubistvo umešan zemunski klan preko Spasojevića, opet se zbog tog čitavog niza prijateljstava i sumnjivog niza okolnosti o tome kako je on pušten iz zatvora može govoriti o neophodnosti da vlada položi račun. Nema više Veselinova, on je otišao, vlada se konsolidovala, i kako reče ministar prosvete – stvari su rešene na najbolji mogući način. I vuk sit, i ovce na broju. On je otišao, ali će podržavati vladu. Ali, ostavimo Veselinova i zadržimo se na vladi. Da li iko od tih ljudi ima kuraži, obraza ili odgovornosti da izađe pred narod i kaže kako je Spasojević koji je bio u zatvoru mogao da odatle izađe? Na koji se način u Srbiji izlazi iz zatvora? Voljom nekoga iz vlade, upravnika zatvora, nekoga od tamničara, ili je on prosto odlepršao? Ako je taj čovek učestvovao u ubistvu Đinđića, onda na to pitanje mora da se odgovori. Sve ostalo nema nikakve veze, sve ostalo je montiran proces u kome sa više žara, ukoliko ima njihove odgovornosti, učestvuju ministri u Vladi Srbije. U toj priči, Rade Bulatović i general Aca Tomić samo su kandidati za jedan montiran politički proces. I trenutno politički zatvorenici.

Rekli ste da Tomić po prirodi svog posla nije mogao da bira koga će da sreće. Ali mogao je da bira od koga će da primi na poklon mobilni telefon?

Znate, u ovoj zemlji su ljudima poklanjane kuće, političarima su poklanjani letovi širom sveta preko privatnih vlasnika avio-kompanija, šta sve nije poklanjano. U toj situaciji, pokloniti nekome jedan pišljivi mobilni telefon maltene je kao pokloniti nekome boks cigareta.

Vaša stranka je jedno vreme svakodnevno postavljala vlastima pitanja koja su više ličila na optužbe. Iz toga se naslućivalo da kao stranka znate mnogo više. Ako je tako i ako vam niko nije odgovarao na ta pitanja, zašto sami niste ponudili neke odgovore javnosti? Zna li ko je, na primer, izveo Spasojevića iz zatvora, ko je išao u Šilerovu? Ili je sve to bio samo nekakav medijski suzavac DSS-a?

Ta pitanja je zapravo postavljala javnost u Srbiji. I mi smo bili samo pisari te javnosti. To je ono što se govori naveliko, što će vam u četiri oka reći i poneko iz Vlade Srbije. Smatrali smo da ta pitanja treba postaviti. Na drugoj strani, na vlasti je obaveza da odgovori. Vraćam se ponovo na Spasojevića. Hajde da ne ulazimo u to ko ga je posećivao u zatvoru, kakvi su razgovori tom prilikom vođeni, već samo kako je izašao iz zatvora. To je po meni ključno pitanje, kako to da nema nikakvog traga. Vlastima je ušlo u manir da ne odgovaraju ni na jedno pitanje. Bio sam inače zaprepašćen kada sam na jednom okruglom stolu nedavno saznao da u skupštini za sve ovo vreme vlada nije odgovorila ni na jedno poslaničko pitanje. Možete li da zamislite takvu vladu i takvu skupštinu? To je i za vreme Miloševića bilo makar smandrljavano na kraju svakog zasedanja. Ako je tako u skupštini, onda je logično da ne odgovore i na ova naša pitanja. Eto, neka zanemare sve što je pitano, samo neka odgovore oko Spasojevićevog izlaska iz zatvora.

Kako god vi to komentarisali, zvanična verzija i dalje kaže da je jedan vaš bivši savetnik u zatvoru, što baca sumnju i na vaš kabinet za veze sa organizovanim kriminalom. Vlada je prošle nedelje zaključila da nijedan njen član nije imao veze sa kriminalcima, da ih nije posećivao niti štitio.

Izjavu poput te nikada do sada nisam čuo. Da neko sam za sebe to kaže, bez ikakvog rasvetljavanja činjenica i mogućnosti da se dokaže suprotno. U toj priči mi je nedostajalo samo buduće vreme. Da se kaže da niko iz vlade nikada neće ni imati takve veze. I onda je stvar završena zauvek. Kao ono kada se lomi slavski kolač, pa se kaže – jest i budem. Nije imala veze, i ubuduće neće niko od njih imati veze. Sami sebe amnestiraju od svake odgovornosti jer su nedodirljivi.

Vama je često ranije zamerano da ste držanjem Radeta Markovića, bivšeg šefa RDB-a, na funkciji posle 5. oktobra indirektno omogućili da se unište mnogi dragoceni dokazi o zločinima bivšeg režima. Da li sada pomalo „likujete” zbog činjenice da su mnogi zločini iz prošlog vremena ipak rasvetljeni, da se ispostavilo da dokaza i svedoka ima?

Pod uslovom da su neki od tih slučajeva zaista rešeni, onda mogu biti zadovoljan. Ali ako su samo prividno rešeni, onda smo u problemu. Uzmite samo to oko ubistva generala Boška Buhe, da li tu baš možemo biti načisto. Ovde je mnogo toga rešeno još pre nego što je došlo do suda. Imali smo tih slučajeva i pre samog suda da policija objavi jednu vrstu interpretacije događaja, a da onda ministri objave nešto sasvim drugo. Zato su moja osećanja tu podeljena. Nismo ni dotakli korupciju, kriminal u privredi, ostajanje nekih klanova, nismo još dobili odgovor na pitanje kako se možete obogatiti pod Miloševićem neregularnim putem i to bogatstvo kasnije uvećati pod DOS-om.

Već dugo na listi prioriteta vaše stranke na visokom mestu stoje izbori. Premijer Živković je u prošlom broju „Vremena” poručio svima koji traže izbore da probaju, ako mogu, da se za to izbore u parlamentu. Šta DSS namerava da čini, odnosno šta može da učini? Hoćete li čekati 2004. i nadati se novom srozavanju ugleda DOS-a, sa logikom kako vreme navodno radi za vas?

Naša je obaveza da govorimo o tome da su izbori neophodni Srbiji jer je zaista tako. Izbori bi doneli stabilnost i sređivanje unutrašnjih odnosa. Sve dok skupština ne predstavlja ogledalo raspoloženja javnosti, imaćemo nestabilnost. Ono što sada vidimo u skupštinskom ogledalu nema nikakve veze sa stvarnošću. Zato su izbori preko potrebni. Na primedbu premijera Živkovića da vlada pada u skupštini, moram da kažem da je ona već pala, samo on to ne zna. Vlada nema većinu, nema podršku. Koliko puta su samo namicali većinu zahvaljujući glasovima SSJ-a, Ivkovićevih socijalista i ko zna koga još.

Potpredsednik DS-a Boris Tadić pozvao je nedavno sve demokratske snage u društvu na neku vrstu konsenzusa oko narednih koraka koje u Srbiji treba napraviti. Jeste li se

prepoznali u tom pozivu i šta bi za vas bio neki minimum oko koga bi bilo moguće postići dogovor?

Taj minimum ću potražiti tamo gde malo ko može da očekuje – u Crnoj Gori. To je konsenzus oko izbora i izbornih pravila. To je nešto na čemu zaista ne mogu, a da ne odam priznanje vlastima u Crnoj Gori. Oni su uvek bili spremni da uz sva natezanja, zloupotrebe, pa i manipulacije, pre izbora sednu sa opozicijom, dogovore se oko pravila igre i postignu konsenzus. U Crnoj Gori je bilo često izbora, Đukanovićeve vlast se izbora ne plaši, a DOS ih se plaši. I to je bitna razlika. Ovde toga nema jer postoji patološki strah od izbora.

Da li još verujete da zajednička država ima budućnost? U Srbiji se izgleda samostalnost nosi ovog proleća?

Ta država ima podršku i u našoj i u evropskoj javnosti. Te države sada ima ipak više nego ranije kada predstavnika vladajuće Crne Gore nije bilo u njenim institucijama. Ne ulazim u to koliko je osporavanje državne zajednice i njene budućnosti nekada generisano iz zemlje, a koliko spolja. Zanimljivo je da priča o nezavisnoj Srbiji počinje da se širi ovde u istom trenutku kada se širi i preko okeana i kada tu tezu zastupa i Džordž Soros na predavanjima u Beogradu, Podgorici i Prištini. Ali to se ne može dokazati i neću uopšte da se bavim time. Za mene je bitno što je neko u ovoj zemlji izgleda pomešao državu i dućan. Ako pođete od dućanskog načina razmišljanja i mentaliteta, onda svakog časa možete da zaključite kako vam se nešto ne isplati. I možete reći – hajde da to rasturimo i da od jednog napravimo dva dućana. Ako stvari posmatrate u jednoj istorijskoj perspektivi, onda lako zaključite da postoji neka cena koja mora da se plati za nešto što je vrednije i dugoročnije. Ovo nije trenutak za sitne računice, nije trenutak za raspirivanje strasti i teranje Crne Gore iz državne zajednice na način na koji je terana Slovenija. Ovo je trenutak da se razmisli malo državno, a ne sitnoračundžijski.

Eto najzad stvari o kojoj imate isto mišljenje kao i DS.

Da, stavovi su nam o ovom pitanju trenutno podudarni. Za mene je to pozitivno bez obzira na sve druge razlike koje postoje među nama.

Ne ulazim u to koliko će DS da na tom stavu ostane. Voleo bih da ostane.

Nenad Lj. Stefanović

Mandati

„Zamislite situaciju u kojoj bismo posle nedavne odluke Ustavnog suda da su poslanici zapravo vlasnici mandata pokušali da rekonstruišemo kako ta skupština treba da izgleda. Bilo je otimačine mandata, ostavki, zatim njihovog povlačenja sa obrazloženjem da su nuđene maltene u nastupu neuračunljivosti. Kada bi se sve to pretreslo i pogledali zakoni koji su u međuvremenu doneti, nametnulo bi se i pitanje – kakva je legitimnost tih zakona.”

Kada su vašoj partiji vraćeni mandati, niste kao stranka baš mnogo postavljali pitanje nelegitimnosti zakona donetih bez vaših poslanika?

Procenili smo tada da bi to možda doprinelo sukobima i nestabilnosti u zemlji. To jeste činjenica. Lomili smo se između toga da to pitanje otvorimo do kraja i zaoštrimo. Smatrali smo da ima već dovoljno napetosti i sukoba između stranaka i da je u vreme predsedničkih izbora deo DOS-a krenuo u kampanju da izbori ne uspeju. Smatrali smo, takođe, da bi pred naš ulazak u Savet Evrope, koji se odlagao, bilo štete po zemlju da se i to pitanje otvori. Prosto, u svemu treba naći neku meru.

Ambasadori

„Za povlačenja ambasadora iz redova DSS-a znam onoliko koliko sam pročitao u novinama. Još jednom se, izgleda, pokazuje da je DOS prevazišao svoje prethodnike, ne govorim samo o Miloševiću. Nije tu reč o DSS-u, već o tome da li sebi možemo da dopustimo da ambasadore smenjujemo posle svakih izbora. Meni je to neobjašnjivo jer proizvodi veliku štetu. Nesumnjivo je da smo posle 5. oktobra među ambasadorima imali više političkih ljudi i sa nekog moralnog stanovišta nikada neću razumeti neke od velikih aktivista i aktivistkinja borbe za demokratiju koji su se odmah zaputili širom sveta i preko okeana, smatrajući da postoji neka vrsta stečenog

prava na mesto ambasadora, nešto kao ona spomenica iz 1941. S druge strane, diplomatija se uči, to je ozbiljan zanat. Ali kako god bilo, ti ambasadori su bili postavljeni i na osnovu nekih dogovora među strankama na vlasti. Ne razumem da nekome padne na pamet da posle svake promene vlasti menja ambasadore. Da ne govorimo o tome da ovu sirotinju od zemlje i sirotinju u zemlji to propisno košta.”

drage mame

„Najspornija u Tijanićevom tekstu jeste tvrdnja da je Rade Bulatović zbog moje slabosti u zatvoru. Reći nešto tako zaprepašćujuće je i sramno”

„Nisam gadljiv na politiku i političare, jer da sam gadljiv ne bih punih 13-14 godina bio aktivan u stranačkoj politici. Pre će biti da je gadljiv neko od posmatrača ili analitičara sa strane koji se isto mogao upustiti u politički život, pa nije”

„Bolje je biti čist u opoziciji nego prljav u vlasti”

„U ovoj zemlji ljudima su poklanjane kuće, političarima su poklanjani letovi širom sveta preko privatnih vlasnika avio-kompanija, šta sve nije poklanjano. U toj situaciji, pokloniti nekome jedan pišljivi mobilni telefon maltene je kao pokloniti nekome boks cigareta”

„Na primedbu premijera Živkovića da vlada pada u skupštini, moram da kažem da je ona već pala, samo on to ne zna. Vlada nema većinu, nema podršku”